

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies primus et secundus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1866

Acta Ex I. IV. Dialogorum S. Gregorii Papæ I, cap. 13 edit. Paris. anni 1705,
tom. II, col. 392.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73889](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73889)

AUCTORE.
J. G.

Pancirohus ab antiquitate non laudat, quodque praefatus Piazza pag. 50 non parum suspectum habet, vel recentius est, vel certe tantam auctoritatem non habet, ut contra allatas a me rationes monasterium illud, in quod S. Galla secessit, Benedictini Ordinis fuisse, dici possit ante conditum apud Cassinum, ut Mabillonius scribit, primum S. Scholasticæ cenobium. Accedit, quod etiamsi laudatum a Pancirolò documentum et antiquum et genuinum esset, nihil inde tamen adversus opinionem nostram erinci posset, cum monasterium illud olim quidem, ut Pancirolus vult, Monialium Benedictinarum fuisse potuerit, tum nempe, cum vel diu, vel haud ita pridem post conditum primum parthenonem dilatari cepit earum institutum; tametsi propterea illud idem cenobium nec ab exordio suo, nec S. Gallæ temporibus Benedictini Ordinis existerit. Ceterum quænam illa fuerit religiosæ vitæ Regula, quam S. Galla secuta est, an S. Basilii, quæ tum passim in monasteriis italicis viguisse videtur, an vero alterius sancti institutoris, tacentes S. Gregorio Magno, ego definire non ausim.

B
S. Galla in gressa est, ibique sub ætate defuncta.

50 Quod autem ad emortuale sanctæ Viduæ tempus determinandum attinet, dissentiant non nihil inter se Mabillonius et Ferrarius, ille dum in Sac. 1 Benedict. pag. 113 S. Gallæ obitum ex S. Gregorio referens, hunc circa annum 550 contigisse scribit, hic vero, dum in Elogio S. Gallæ, quod ad diem 6 Aprilis edidit, ejusdem obitum anno Salutis circiter 542 affigit. Ast uter verosimilius statuit? Mihi quidem nihil suppetit, quo emortuale Sanctæ annum certo determinem; verum, si conjecturæ hic locus sit, nescio, an illustris Vidua nostra captæ anno 546, ut Muratorius in Annalibus Italiæ scribit, a Totila urbi Romæ superstes vixerit, quandoquidem Procopius, cujus de Rusticiana, S. Gallæ sorore, verba dedi num. 11, de sancta Vidua nostra ne verbo quidem meminit, ad verosimiliter alioqui facturum, si et hæc patriæ urbis cladi superstes fuisset, summamque suæ sororis calamitatem vidisset, aut parem fuisset experta. Cum tamen, teste S. Gregorio Magno, S. Galla in monasterio apud S. Petri ecclesiam multis annis simplicitati cordis atque orationi dedita Deo servierit, hujusque monasticæ vitæ exordium ex supra dictis ad annum circiter 523 aut 524 referendum videatur, ut anni illi numero multi tanto verosimiliter inventri queant, haud abs re erit, sanctæ Viduæ nostræ vitam, contra ac Ferrarius fecit, ad usque currentem annum Christi 546 protrahere, quo forte anno, ne patriæ suæ calamitatem suis oculis videre ac præter gravissimos corporis dolores, quibus conflictabatur, acerbissimam subire ærumnam cogere, ad æterna gaudia virtutumque suarum mercedem a Deo evocata fuit. Habe modo ejus Acta, quæ S. Gregorius Magnus sub titulo: De Transitu Gallæ, ancillæ Dei, lib. iv Dialogorum conscripsit.

ACTA

Ex l. iv Dialogorum S. Gregorii Papæ I, cap. 13 edit. Paris. anni 1705, tom. II, col. 392.

Interea neque hoc silendum arbitror, quod mihi personarum gravium atque fidelium est relatione compertum a Gothorum namque temporibus b Galla, hujus urbis e nobilissima puella, Symmachi consulis ac patricii filia d, intra adolescentiæ tempora marito tradita, in unius anni spatio ejus est morte viduata e. Quam dum fervente mundi copia ad iterandum thalamum et opes et ætas vocarent, elegit magis spiritualibus nuptiis copulari Deo, in quibus a luctu incipitur, sed ad gaudia æterna pervenitur f, quam carnalibus nuptiis subjici, quæ a lætitiâ semper incipiunt, et ad finem cum luctu tendunt. Huic autem cum valde ignea conspersio g corporis inesset, cœperunt medici dicere, quia nisi ad amplexus viriles rediret, calore nimio contra naturam barbas esset habitura h: quod ita quoque post factum est. Sed sancta Mulier nihil exterioris deformitatis timuit, quæ interioris Sponsi speciem amavit. Nec verita est, si hoc in illa fedaretur, quod a celesti Sponso in ea non amaretur.

2 Mox i ergo, ut ejus maritus k defunctus est, abjecto seculari habitu, ad omnipotentis Dei servitium sese apud beati Petri Apostoli ecclesiam monasterio tradidit l, ibique multis annis simplicitati cordis atque orationi dedita, larga indigentibus elemosynarum opera impendit m. Cumque omnipotens Deus perennem jam mercedem reddere ejus laboribus decrevisset, cancri ulcere n in mammilla percussa est. Nocturno autem tempore ante lectum ejus duo candelabra lucere consueverant: quia videlicet amica lucis non solum spirituales, sed etiam corporales tenebras odio habebat. Quæ, dum nocte quadam ex hac eadem faceret infirmitate fatigata, vidit beatum Petrum Apostolum o inter utraque candelabra ante suum lectum consistentem: nec perterrita timuit, sed ex amore sumens audaciam p exultavit, eique dixit: Quid est, Domine mi, dimissa sunt mihi peccata mea? Cui ille, benignissimi tui est vultus, inclinato capite, annuit, dicens: Dimissa, veni. Sed, qui quamdam sanctimoniam femina in eodem monasterio præ ceteris diligebat, illico Galla subjunxit: Rogo, ut soror Benedicta q mecum veniat. Cui ille respondit: Non, sed illa talis r veniat tecum; hæc vero, quam p̄tis, die erit trigesimo secutura s.

3 His itaque expletis, visio Apostoli assistentis et colloquentis ei ablata est. At illa protinus cunctæ Congregationis accivit matrem t, eique, quid viderit, quidve audierit, indicavit. Tertio autem die cum ea, quæ jussa fuerat u, sorore defuncta est x. Illa vero, quam ipsa poposcerat, die est trigesimo subsecuta: Quod factum nunc usque y in eodem monasterio manet memorabile,

D

Galla, amissa nobili marito secundas nuptias respuit,

a
b
c
d
e

E

f

g

h

monialis facta canero affigitur, suum obitum prenoscit,

i

k

l

m

n

F

o

p

quæ modo in hæc die trigesimo secuta

q

r

s

et cum una socia moritur, altera dein subsequente

t

u

x

y

A bile, sicque hoc a præcedentibus matribus traditum, narrare illic solent subtiliter juniores, quæ nunc sunt sanctimoniales virgines, ac si illo in tempore huic tam grandi miraculo et ipsæ adfuissent.

ANNOTATA.

a Primus codex Carnot. in laudata editione habet: Quod mihi personarum civium fidelium. Sed de fide et auctoritate hujus narrationis actum satis est in Commentario num. 7 et 8.

b Nuptii tradita videtur S. Galla anno Christi circiter 520 vel 521, atque adeo sub Gothorum in Italia dominantium rege Theodorico.

c Nempæ, Romæ, ubi S. Gregorius Magnus 4 libros Dialogorum scripsit.

d De illustri ejus prosapia adists Commentarium a num. 40.

e Contigit adeo mariti ejus, cujus nomen literis proditum non invenit, obitus intra annum 520 et annum 523, quo tempore S. Fulgentius in Sardinia etiam exsulabat. Consule Commentarium num. 20 et superius lit. b.

f Videtur S. Gregorius alludere ad verba S. Fulgentii in sua ad Gallam viduam Epistola. Vide Comment. num. 44 sub finem.

g Id est, corporis constitutio; vulgus complexionem vocat.

h De calidioribus et sicciorebus in humano corpore humoribus, quatenus ad productionem barbæ faciunt, consule Gorraum Definit. Medic. verbo Πικρῶν aliosque medicos.

i Quo sensu particula illa mox hic sumi possit et debeat, disputatum vide a num. 47.

k Teste S. Fulgentio, consulis filius is fuit et ipse consul; sed an honorarius tantum, an solummodo designatus, an vero ordinarius fuerit aliquo tempore, aut per annum integrum, cum de nomine illius non constet, quis definiat?

l Beccensis codex, in laudata supra editione Operum S. Gregorii memoratus, ita refert: Ad omnipotentis Dei obsequium in ecclesia beati Petri Apostoli se convertit. ibique multis annis

simplici corde, orationi dedita etc. Hinc tamen monastica vita S. Gallæ negari non potest. Nam etsi his verbis hæc disserte ibi non exprimitur, ex iis tamen, quæ S. Gregorius in fine hujus cap. 13 narrat, manifeste patet, eam in monasterio aliquo in simplicitate cordis Deo servasse.

m De his actum est num. 21 et 47, quos proin si lubet, adi.

n Notum morbi genus, cujus duplicem speciem medici distinguunt; Quidam enim cancri, inquit Gorraeus verbo Καρκίνος, sine ulcere, quidam cum ulcere consistunt: qui sine ulcere sunt, a veteribus occulti fuere appellati... Cancro autem ulceratus assidue erodit nec sisti potest et sanien pessimam teterrimamque exsudat.

o Acta ejus apud nos exstant tom. V Junii et tom. VII in Supplemento Addendorum.

p Tametsi Salustio in Catil. audentia fortitudinis sit, audacia vero temeritatis; hic tamen audacia in partem bonam sumitur, videlicet pro sancta quadam fiducia et securitate, qua Apostolorum Principem sibi apparentem libere alloqui non timuit.

q De hac sancta moniali vide tom. II Maii pag. 107.

r Quænam illa fuerit, frustra quis divinaverit.

s Re ipsa hæc prædicto tempore illam secuta est. Sed an die 6 Maii, quo in Romano Martyrologio S. Benedicta annuntiat, ex antiquorum testimonio compertum non est. Consule num. 2.

t Hinc patet, quam antiquus ille mos sit, ut monialium præfecta vel abbatissa nomine matris vocetur.

u Jussa, id est, prædicta seu prænunciata.

x Hinc manifeste sequeretur, S. Gallam die 6 Aprilis obiisse, si antiquorum auctoritate certum esset S. Benedictam die 6 Maii ad Superos transiisse.

y Scribebat hæc S. Gregorius anno 593 vel 594, uti diximus num. 8.

z Editores novissimi Operum S. Gregorii Magni notant hic, etiam nomine matrum venire sanctimoniales, maxime eas, quæ protractæ ætatis sunt.

C DE SS. FIRMATO DIACONO, EJUSQUE SORORE
F FLAVIA SEU FLAVIANA VIRG.

AUTISSIODORI IN GALLIA.

SYLLOGE.

SECCULO FORTE V
AUT VI.
Sancti hodie
Hieronymia-
nis

Omnia majora apud Florentinum Hieronymiana apographa S. Firmatum diaconum, hujusque sanctam sororem Flavianam seu Flaviam Autissiodori, quæ episcopalis sub archiepiscopo Senonensi, ducatu Burgundie annexa, Galliarum ad Icaunam fluvium civitas est, hodie consignant. Et Lucense quidem, cui Blumanium, utpote nullam hic lectionem variantem habens, ad annum Octobris Tomus III.

sim consonat, hisce sequentibus verbis, Et in Gallia civitate Autissiodoro depositio sanctorum germanorum Firmati diaconi et Flaviane virginis Deo sacrate, id præstat: verum Corbeïense, utut Lucensi etiam satis congruat, initio tamen Et in Gallia civitate, in fine Deo sacrate omitit, quod pariter facit Antverpiense seu Epternacense, omittens præterea vocem depositio, Sanctosque nec germanos appellans, nec Flavianam, sed Flaviam more alibi adhuc usurpato scribens.